

[Victor Pürschel.]

seende af ædle og uangribelige Motiver, i det hele af en høj Aand baarne Tale.

At der i et Amt har været opstillet 1 konservativ Rigsdagsmand i alle Kredse, og at dette var nøje stemmende med denne Mands Ønske, og naturligvis ikke uden Betydning for, at det blev gennemført, er saaledes in confesso, saa det er overflødigt at diskutere det.

Jeg gaar dernæst over til Betragtningerne med Hensyn til Valglovens Bestemmelser om Dannelsen af et nyt Parti. Her beklager jeg i høj Grad, at man fra Regeringens og Regeringspartierne Side har bibeholdt en Bestemmelse, ikke ændret tilstrækkeligt en Bestemmelse, som i Virkeligheden er et Krav om, at de, der vil danne et nyt Parti, skal stemme offentligt. Der er nemlig ingen, der tror paa, at en Hemmelighed kan bevares, og det, man tager i sin Tjeneste her fra de fire store Partiers Side — man kan maaske have Lov at betegne det som fra det herskende Systems Side —, er den Frygt, man har skabt ude omkring i Vælgerbefolkningen, som jeg støder paa hver Dag. Frygten for at tage et politisk Standpunkt, fordi dette kan blive af stor økonomisk Betydning for de paagældende. Der er Folk, der ikke tør bekende deres Standpunkt, fordi de frygter for — rent ud sagt, saaledes er det sagt til os, jeg haaber, det er en Misforstaaelse, men jeg konstaterer, at de har sagt: Vi skal have Valutaattester. Jeg tror jo ikke, de Folk har Ret, men jeg konstaterer, at saadan er Mentaliteten, der er skabt. Vi træffer mange forretningsdrivende, der siger: Ja, vi vil gerne støtte det, men vi tør ikke sige det offentligt af Hensyn til vor Kundekreds — det er Arbejderne. Vi har truffet Folk, der ikke turde yde et Bidrag, fordi det jo erfaringsmæssigt er saaledes her i Landet, at ikke velsete Partier kan være udsat for Husundersøgelse og man derigennem kan konstatere, hvem Bidragyderne er. Ogsaa denne Metode har altsaa haft sine velsignelsesrige Virkninger. At vi mange Gange faar at vide af Arbejderne: Ja, vi skal nok stemme, men vi tør ikke sige noget, og vi vil ikke have vore Navne frem — det er jo ogsaa en ganske given Ting, og det er betegnende for det Frisind, der behersker Socialdemokratiet og Fagforeningerne, dette Frisind, der i Virkeligheden er nøje beslægtet med de Metoder, som vi ser anvendt i de store Lande, og som der fører til den Ensretning, man saa heftigt angriber fra saa mange Sider herhjemme, og som aldrig har talt mig.

Det er hele denne Mentalitet, hele denne Udnyttelse, der finder Sted her, som er det samfundsmæssigt forkastelige ved de Bestemmelser, man her har gennemført, og jeg kan tilføje, at det fra min Side betragtet er saaledes, at her gør Magthaverne netop de Dumheder, som Magthavere altid gør: at forsøge ved Lovbestemmelser at hemme en Udvikling, som de dog ikke kan hemme. Naar man her ganske aabent fra de store Partiers Side siger dette: Vi vil lægge de størst mulige Vanskeligheder i Vejen for Dannelsen af nye Partier — det er det man siger —, saa vil det jo sige, at her staar de fire store Partier og siger til de danske Vælgere: Vi tilfredstiller jo tilsammen ethvert aandeligt Behov; hvad der maatte være ud over dette, det er skadeligt, og det skal I ikke tage jer af, det har I ikke godt af, det maa I helst ikke lære at kende — derfor fortæller vore Aviser jer ingenting om det. Det er den Aand, der præger Grundloven og Valgloven. Det er den Aand man altid træffer hos Magthavere, der staar for Fald.

Denne Aand giver sig jo ogsaa Udtryk i Kravet om, at nu skal der 4 Rigsdagsmænd til at anmelde et Parti, tidligere kunde 1 gøre det. Og her udkastede det ærede Medlem Hr. Korsgaard — jeg er ikke bange for at nævne hans Navn, det beder jeg Tinget bemærke — en Betragtning, som var ganske morsom, nemlig den, at det i og for sig skulde give en større moralsk Berettigelse at danne et nyt Parti, naar man var 4 om det, end naar man var 1. Videre kan man vist ikke naa i demokratisk Dyrkning af Tallene end dette, at det skulde være bedre, at det var 4, der handlede, end at det var 1. Jeg beder Dem rigtigt sætte Dem ind i, hvad der ligger i Dybet af denne Betragtning.

Det ærede Medlem talte saa om den moralske Berettigelse til at danne nye Partier. Ja, jeg maa sige, at det er jo ogsaa et Led i Metoderne, at nu har man en Bestemmelse i Valgloven, som giver en Rigsdagsmand Ret til at handle overensstemmende med Grundlovens Paabud, følge sin Overbevisning, danne et Parti, dermed er det hele i Orden, Facaden er pudset og pynetet — men, hvis en Mand vover at gøre det, hvad gør man saa? Saa siger man: Dette er en moralsk forkastelig Person, dette er en Mand, som ingen hæderlige Mennesker kan have med at gøre — politisk set naturligvis. Og saa søger man at skabe en Mentalitet, som skal skræmme Folk fra at benytte Lovens Ord. Hele denne Fremgangsmaade kunde jeg karakterisere, men jeg skal und-